

ارتباط انگیزه مشارکت ورزشی و رضایتمندی ورزشکاران رشته‌های منتخب

ورزشی

وحید مرادی^۱، خیدان حاتمی^۲، و جلیل مرادی^۳

تاریخ دریافت: ۱۳۹۵/۰۳/۲۴ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۵/۰۷/۲۴

چکیده

هدف پژوهش حاضر، مطالعه ارتباط انگیزه مشارکت ورزشی و رضایتمندی ورزشکاران رشته‌های منتخب ورزشی شهر کامیاران بود. ۲۶۵ نفر از ورزشکاران چهار رشته تیمی (فوتبال، والیبال، بسکتبال و هندبال) و دو رشته انفرادی (کونگ‌فو و تکواندو) به صورت نمونه‌گیری تصادفی- طبقه‌ای انتخاب شدند. نتایج نشان داد بین مؤلفه‌های انگیزه مشارکت ورزشی و رضایتمندی ورزشکاران ارتباط معناداری وجود دارد و مؤلفه عوامل موقعیتی از میان مؤلفه‌های انگیزه مشارکت ورزشی به طور معناداری تغییرات مربوط به رضایتمندی ورزشکاران را پیش‌بینی می‌کند. لذا توجه به مباحث مرتبط با عوامل موقعیتی شامل نقش والدین و دوستان ورزشکار در ادامه فعالیت ورزشی، نقش مربی جهت ایجاد روابط دوستانه و استفاده از وسایل ورزشی توسط مربیان و دست‌اندرکاران ورزش ضروری به نظر می‌رسد.

کلیدواژه‌ها: انگیزه مشارکت ورزشی، رضایتمندی، ورزشکاران، رشته‌های منتخب، عوامل موقعیتی.

Relationship between Sports Participation Motivation and Satisfaction of Sports Selected Fields

Vahid Moradi, Khidan Hatami, and Jalil Moradi

Abstract

The purpose of present research was to study the relationship between sports participation motivation and athletes' satisfaction of sports selected fields in Kamyaran city. 265 athletes were selected from four team sports fields (football, volleyball, basketball and handball) and two individual fields (kung Fu and taekwondo) through stratified-random sampling. Results showed that that significant relationship between components of sport participation motivation and athletes' satisfaction, and component of situational factors from among components of sport participation motivation significantly predicted changes related to athletes' satisfaction. Therefore, addressing issues related to situational factors including the role of parents and friends in continuation of sports activities, the role of trainers in establishing friendly relations and use of sport facilities by managers and sports coaches seems to be essential.

Keywords: Sports Participation Motivation, Satisfaction, Athletes, Selected fields, Situational Factors.

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد رشته مدیریت ورزشی، پردیس علوم و تحقیقات کردستان، دانشگاه آزاد اسلامی، سنندج، ایران

۲. مربی گروه مدیریت ورزشی، واحد سنندج، دانشگاه آزاد اسلامی، سنندج، ایران (نویسنده مسئول)

Email: hatami.kh2002@gmail.com

۳. استادیار گروه رفتار حرکتی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه اراک، اراک، ایران

مقدمه

نقش ورزش و فعالیت بدنی به عنوان راهبردی که توانایی بالقوه‌ای در یاری رساندن به اهداف تندرستی، اجتماعی و اقتصادی دارد، بسیار حائز اهمیت می‌باشد. به طور کلی ورزش در نزد بسیاری از افراد جامعه فعالیتی ارزشمند، مثبت و مفید ارزیابی می‌شود و به همین دلیل این انتظار وجود دارد که اعضای جامعه ضمن تأیید نظری ورزش، در عمل نیز با مشارکت ورزشی و انجام فعالیت‌های فیزیکی بر این نظریه صحنه‌گذارده و فاصله میان نظر و ورطه عمل را به حداقل برسانند (اسلامی، محمودی، خبیری، نجفیان رضوی، ۲۰۱۳). در واقع طی دهه‌های اخیر، فرصت افراد برای شرکت در فعالیت‌های ورزشی افزایش پیدا کرده است، به همین دلیل پژوهشگران به دنبال تشخیص اهمیت انگیزه مشارکت ورزشی^۱ هستند (کانینگام و کوون، ۲۰۰۳). دنیای امروز، دنیای سازمان‌هاست و نیروی انسانی به عنوان با ارزش‌ترین منابع سازمانی، متولیان آن محسوب می‌شوند (مقصودی، هادوی، تندنویس، ۲۰۱۲). باشگاه‌ها یا تیم‌های ورزشی سازمان‌هایی هستند که ورزشکاران کارکنان آن‌ها محسوب می‌شوند. در این سازمان‌ها همه مدیران، سرپرستان، مدیران و سایر دست‌اندرکاران باید با شناخت نیازها و انگیزه‌های ورزشکاران در جهت رضایتمندی آنان گام بردارند. ورزشکاران تولیدکنندگان اصلی ورزش و اصلی‌ترین و محوری‌ترین نیروهای انسانی محسوب می‌شوند (چلادورای و ریمر، ۱۹۸۸). تیم به عنوان یک سازمان ورزشی از ساختار و فرآیندهای تشکیل شده است که باید به روش علمی مورد بررسی قرار گیرد. در سازمان تیم، مربی به عنوان مدیر و رهبر، و ورزشکاران به عنوان کارکنان محسوب می‌شوند

(آیس، هاردی، کارون، بیوچامپ، ۲۰۰۳). ورزشکاران به صورت خودآگاه یا ناخودآگاه دلایلی برای عملکردهایشان دارند که این دلایل می‌تواند به عنوان انگیزه^۵ مورد توجه قرار گیرد. انگیزه‌ها عواملی هستند که رفتار شخص را تحریک نموده، در جهت معین سوق داده و هماهنگ می‌سازند. افراد نه تنها از لحاظ توانایی انجام کار، بلکه از لحاظ اراده انجام کار یا انگیزش تفاوت دارند. یکی از انواع مختلف انگیزه، انگیزه مشارکت در ورزش است، بنابراین به منظور شروع یا تعدیل رفتار فهمیدن انگیزه پشت سر رفتار حائز اهمیت می‌باشد. این موضوع در ادبیات مربوطه، انگیزه مشارکت خوانده می‌شود (دسی و رایان، ۱۹۸۵). انگیزه مشارکت در ورزش از موضوعات مورد علاقه محققان در زمینه روان‌شناسی ورزش است و با طرح سؤالاتی همچون دلایل ورود افراد به یک رشته خاص یا دلایل عدم ادامه فعالیت و نیز میزان تغییر-پذیری اولویت‌های انگیزشی با توجه به متغیرهای ویژگی‌های فردی مانند سن، جنسیت، تجربه و دیگر موارد بوده است (گارد و همکاران، ۲۰۰۶). مشارکت ورزشی علاوه بر سالم سازی جسم، موجب تقویت روحیه، کاهش تعارضات گروهی، هم‌چنین ارتقاء سطح کیفی زندگی، شکوفایی استعدادها و ورزشی خواهد شد (بیرامی، ۲۰۰۸). در ورزش نیز یکی از این جنبه‌ها که باید مورد توجه قرار گیرد، رضایت ورزشکاران^۸ است. رضایت ورزشکار، وضعیت یا حالت مثبتی است که با ارزیابی پیچیده‌ای از ساختارها، فرآیندها و نتایج فردی و تیمی سرچشمه می‌گیرد و توسط ورزشکار تجربه می‌شود (آیس و همکاران،

4. Eys, Hardi, Caroon, Beauchamp
5. Motivation
6. Deci & Ryan
7. Gareth & et al
8. Athletes Satisfaction
9. Eys et al

1. Sort Participation Motivation
2. Cunningham & Cowen
3. Riemer & Chelladurai

مشارکت ورزشی به این نتیجه رسیدند که ورزشکاران رشته‌های تیمی در میان مؤلفه‌های انگیزه مشارکت ورزشی، در بُعدهای موفقیت، آمادگی، بهبود و توسعه مهارت و عوامل موقعیتی نمرات بهتری کسب کردند، همچنین ورزشکاران رشته‌های گروهی نیز در میان مؤلفه‌های انگیزه مشارکت ورزشی به ترتیب در ابعاد جو گروهی، دوست‌یابی، موفقیت و آمادگی نمرات بهتری به‌دست آوردند. قره و همکاران (۲۰۱۰) در پژوهشی به بررسی عوامل انگیزشی مؤثر بر مشارکت ورزشی دانشجویان پرداختند نتایج به ترتیب اولویت؛ عوامل موقعیتی، موفقیت، دوست‌یابی، رهایی انرژی، همراهی با گروه، بهبود و توسعه مهارت، کسب آمادگی و تفریح و سرگرمی را نشان داد.

عرب‌جبل‌عامل (۲۰۰۹) در پژوهش خود با عنوان رابطه بین سبک رهبری مربیان و رضایتمندی ورزشکاران استان گلستان به این نتیجه رسید که از میان ابعاد رضایتمندی ورزشکاران، بُعد رضایت از تعامل شخصی در اولویت اول و بُعد رضایت از عملکرد تیمی در اولویت آخر بود. محدث و همکاران (۲۰۱۱) در پژوهش خود با عنوان سبک رهبری مربیان و رضایتمندی ورزشکاران حرفه‌ای ایران به این نتیجه دست یافتند که در میان ابعاد رضایتمندی ورزشکاران، رضایت از رفتار و تعامل با مربی اولویت دارد و پس از آن به ترتیب، رضایت از آموزش و تمرین، عملکرد تیمی و سپس عملکرد فردی قرار دارد. خوش پیام (۲۰۱۲) در پژوهشی با عنوان رابطه رضایتمندی و رفتار شهروندی سازمانی بازیکنان لیگ برتر بسکتبال ایران به این نتیجه دست یافت که رضایت ورزشکاران از رفتار و تعامل مربی بیشتر از سایر ابعاد رضایتمندی است و رضایت از آموزش و تمرین، عملکرد فردی و عملکرد تیمی در اولویت‌های دیگر قرار داشتند. آرمندپور و همکاران (۲۰۱۳) در پژوهشی با عنوان عوامل انگیزشی مشارکت در رشته کشتی در میان کشتی‌گیران رده‌های سنی مختلف

(۲۰۰۳). رضایتمندی ورزشکار پاسخ عاطفی به ابعاد و فرایندهای مختلف تیم یا فعالیت ورزشی است، که این پاسخ توسط ورزشکار نسبت به خود، مربی، هم-تیمی‌ها، باشگاه و دیگر عوامل داده می‌شود. بنابراین، رضایتمندی ورزشکار موجب انگیزش بیشتر آن‌ها شده و تأثیر مثبتی در رفتار آنان دارد. بنابراین رضایتمندی از نگرش کلی ورزشکاران نسبت به رفتارها، فرایندها و فعالیت‌های ورزشی در تیم و باشگاه تشکیل و می‌تواند مثبت، منفی یا خنثی باشد. از طرفی، با توجه به اینکه ورزشکار با مربی، هم‌تیمی‌ها و باشگاه در ارتباط است، هر اندازه این تعامل عمیق و مثبت باشد، رضایتمندی ورزشکار از تیم، باشگاه و به ویژه خود بیشتر خواهد بود (دهنوی، اسماعیلی، پورسلطانی، ۲۰۱۳). ابعاد مهم رضایتمندی توسط ریمر^۱ (۱۹۹۷) در چهار بُعد رضایت از عملکرد تیمی، رضایت از عملکرد فردی، رضایت از رفتار و تعامل شخصی و رضایت از آموزش و تمرین طبقه‌بندی شده است و در این پژوهش نیز از همین چهار بُعد استفاده شده است. به عقیده چلادورای و ریمر (۱۹۹۸) مطالعه رضایتمندی ورزشکاران به سه دلیل دارای اهمیت می‌باشد؛ اول، رضایتمندی ورزشکار طبیعتاً با عملکردش در آن ورزش در ارتباط است. برای مثال، ورزشکاری که رضایتمندی بیشتری دارد، تلاش و پایداری بیشتری در طول رقابتش خواهد داشت. دومین دلیل اهمیت رضایتمندی ورزشکار آن است که رضایتمندی هم به عنوان عامل پیشاینده و هم پیامد در چارچوب مفهومی دیگر سازه‌ها، مانند انسجام محسوب می‌شود. دلیل سوم هم، آن است که رضایتمندی ورزشکار یک عامل کلیدی در برنامه‌های ورزشی است. فولادیان و همکاران (۲۰۰۹) در پژوهشی با مقایسه سوگیری ورزشی ورزشکاران رشته‌های انفرادی و تیمی و ارتباط آن با انگیزه

1. Riemer

ناپذیر مشارکت ورزشی است و حفظ سطح رضایت ورزشکاران در جهت دستیابی به سطوح مورد انتظار، دستیابی به اهداف و موفقیت تیم‌های ورزشی نباید دست کم گرفته شود. پس باید بسیار با دقت در ایجاد و نگهداری رضایتمندی ورزشکاران کوشید. انگیزه مشارکت ورزشی نشان‌دهنده حالات و شرایط درونی، فیزیولوژیکی و روان‌شناختی که فرد را به فعالیت در جهت معین یا برای رسیدن به هدف‌های خاص وادار می‌کند و به هرگونه شرکت در فعالیت‌های ورزشی اعم از انجام فعالیت‌های ورزشی، عضویت در باشگاه-ها و کلوب‌های ورزشی و... اشاره دارد و رضایتمندی ورزشکار نیز واکنش‌های ورزشکار نسبت به جنبه‌های مختلف تیم، باشگاه، رفتار مربی و... را در بر می‌گیرد. انگیزه‌های مشارکت ورزشی شامل هشت خرده‌مقیاس گروه‌گرایی، آمادگی، تخلیه انرژی، عوامل موقعیتی، بهبود مهارت، دوست‌یابی، تفریح و سرگرمی و موفقیت بوده و ابعاد رضایتمندی ورزشکاران نیز شامل رضایت از عملکرد تیمی، رضایت از عملکرد فردی، رضایت از رفتار و تعامل شخصی و رضایت از آموزش و تمرین می‌باشد، شناخت این موارد می‌تواند راهنمای مناسبی در بررسی راهکارهای جذب هر چه بهتر افراد به سمت فعالیت ورزشی باشد. با توجه به اهمیت این موضوعات، مسأله اصلی پژوهش این بود که آیا ارتباطی بین انگیزه مشارکت ورزشی و رضایتمندی ورزشکاران رشته‌های منتخب ورزشی وجود دارد؟

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر با توجه به روش پژوهش، توصیفی و به لحاظ آماری، از نوع مطالعات همبستگی بود.

شرکت‌کنندگان

جامعه آماری پژوهش را ورزشکاران رشته‌های منتخب ورزشی شهر کامیاران شامل چهار رشته تیمی فوتبال، والیبال، بسکتبال و هندبال و دو رشته انفرادی

شهر کرمانشاه به این نتایج دست یافتند که کسب موفقیت و پیروزی، تخلیه انرژی و بودن با دوستان، اولویت‌های انگیزش برتر در شرکت‌کنندگان بودند. قدرت‌نما و حیدری‌نژاد (۲۰۱۳) در پژوهش خود دریافتند در هر دو گروه دختر و پسر، سلامت جسمانی مهم‌ترین انگیزه مشارکت ورزشی بود. یونان و موسینو^۱ (۲۰۰۱) در پژوهشی روی جوانان ایتالیایی از میان عوامل انگیزه مشارکت، کسب موفقیت را مهم‌ترین انگیزه معرفی کردند. بیتسوس و تئودوراکس^۲ (۲۰۰۳) در پژوهشی روی بازیکنان تیم‌های هندبال یونان نشان دادند رضایتمندی ورزشکاران از رفتار مربی و عملکرد فردی خود در اولویت قرار دارد (نظرودین، ۲۰۰۹). آندرید و همکاران^۳ (۲۰۰۶) در پژوهش خود، مهم‌ترین انگیزه مشارکت شناگران برزیلی در ورزش را نیاز به توسعه مهارت‌های جدید و بهبود سلامتی عنوان کردند. یادگیری و بهبود مهارت‌های ورزشی یکی از انگیزه‌های مهم در مشارکت ورزشی زنان است. نیزام بین و همکاران^۴ (۲۰۰۹) در پژوهشی بر روی تیم‌های بسکتبال دانشگاهی مالزی نشان دادند، مربیان بیشتر از سبک مربیگری دموکراتیک استفاده می‌کنند، به علاوه، بازیکنان به ترتیب از آموزش و تمرین مربی، رفتار و تعامل مربی، عملکرد تیمی و عملکرد فردی رضایت داشتند. کاکالار و همکاران^۵ (۲۰۰۹) با مقایسه عوامل انگیزشی مشارکت در میان فوتبالیست‌های ماهر و با مهارت کم نشان دادند که تمایل به پیروزی و موفقیت و بهبود سطح مهارت به ترتیب بیشترین انگیزش را در شرکت‌کنندگان ایجاد کرده است و پس از آن گروه‌گرایی، حفظ آمادگی و کار تیمی بیشترین انگیزش را ایجاد کرده‌اند. رضایتمندی جزء جدایی-

1. Bounaman & Mussino
2. Bebtos & Theodorakis
3. Andrade et al
4. Nizambin et al
5. Caglar et al

درصد و به طور میانگین ۸۸ درصد اعلام کرده‌اند (محدث و همکاران، ۲۰۱۰). همچنین ثبات درونی این پرسش‌نامه را رضایتمندی و همکاران (۲۰۱۰)، عرب‌جبل‌عامل (۲۰۰۹) و نوزدی و بوستانی (۲۰۱۴) با استفاده از آلفای کرونباخ به ترتیب ۸۸، ۹۱ و ۹۱ درصد گزارش کرده‌اند. در پژوهش حاضر با استفاده از آلفای کرونباخ، میزان ثبات درونی (اعتبار) پرسش‌نامه رضایتمندی ورزشکاران ۹۰ درصد برآورد گردید.

روش گردآوری داده‌ها

بخش اول پژوهش، شامل مطالعات کتابخانه‌ای بود. در این بخش ابتدا کتب، مقالات، پژوهش‌ها و به طور کلی، اسناد و مدارک مرتبط با موضوع پژوهش مورد بررسی قرار گرفت و داده‌های تکمیلی جمع‌آوری شد. در بخش دوم پژوهش که به صورت میدانی انجام شد، پس از اخذ هماهنگی با اداره ورزش و جوانان شهرستان کامیاران، قبل از شروع تمرین با حضور در باشگاه‌ها، سالن‌های ورزشی و محل تمرین تیم‌ها، اقدام به توزیع هر دو پرسش‌نامه انگیزه مشارکت ورزشی و رضایتمندی ورزشکاران، میان نمونه‌های موردنظر نموده و پس از ۱۵ دقیقه گردآوری شد.

روش‌های پردازش داده‌ها

در پژوهش حاضر از روش‌های آمار استنباطی نظیر آزمون تی تک نمونه‌ای، ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه استفاده گردید. کلیه فرضیه‌های آزمون در سطح معناداری ۰/۰۵ تجزیه و تحلیل شدند. در پژوهش حاضر اطلاعات به‌دست آمده با استفاده از نرم افزار اس. پی. اس. اس^۱ نسخه ۲۲ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

کونگ‌فو و تکواندو که تعداد نمونه ۲۶۵ نفر تعیین شد.

ابزار پژوهش

پرسش‌نامه انگیزه مشارکت ورزشی

پرسش‌نامه انگیزه مشارکت ورزشی گیل و همکاران (۱۹۸۳) شامل ۳۰ سؤال است که عوامل انگیزشی مؤثر بر مشارکت ورزشی را بر پایه هشت عامل تفریح و سرگرمی^۱، دوست‌یابی^۲، بهبود و توسعه مهارت^۳، عوامل موقعیتی^۴، تخلیه انرژی^۵، آمادگی^۶، گروه‌گرایی^۷ و موفقیت^۸ از طریق یک مقیاس سه سطحی (خیلی مهم=۳، تا اندازه‌ای مهم=۲ و بدون اهمیت=۱) که ثبات درونی آن در پژوهش‌های بهرام و همکاران (۲۰۰۵) و نوربخش و مزارعی (۲۰۰۶) به ترتیب ۸۸ و ۸۱ درصد هنجاریابی شده است (هاشمی‌چاشمی و همکاران، ۲۰۱۰). در پژوهش حاضر با استفاده از آلفای کرونباخ، میزان ثبات درونی (اعتبار) پرسش‌نامه انگیزه مشارکت ورزشی ۸۹ درصد برآورد گردید.

پرسش‌نامه رضایتمندی ورزشکاران

پرسش‌نامه رضایتمندی ورزشکاران ریمر و چلادورای (۱۹۹۸) شامل ۱۴ سؤال است که میزان رضایتمندی ورزشکاران را در چهار بُعد (رضایت از عملکرد فردی، رضایت از عملکرد تیمی، رضایت از رفتار و تعامل شخصی، رضایت از آموزش و تمرین) از دیدگاه ورزشکار اندازه‌گیری می‌کند. ورزشکار با توجه به میزان رضایت خود می‌توانست یکی از نمرات ۱، ۲، ۳، ۴، ۵ و ۶ را انتخاب کند. ریمر و چلادورای (۱۹۹۸) ثبات درونی ابعاد این پرسش‌نامه را بین ۷۸ تا ۹۵

1. Recreation and Entertainment
2. Making Friends
3. Recovery and Skill Development
4. Situational Factors
5. Energy Release
6. Business Ready
7. Barley Group
8. Success

یافته‌ها

نتیجه گرفته می‌شود که وضعیت انگیزه مشارکت ورزشی، به‌طور معناداری بالاتر از متوسط بوده است. بررسی وضعیت مؤلفه‌های انگیزه مشارکت ورزشی نیز نشان می‌دهد مقادیر تی در مورد همه مؤلفه‌ها، مثبت و در سطح خطای کمتر از ۰/۰۵ معنادار بود ($P < 0/05$). بنابراین می‌توان گفت وضعیت تمامی مؤلفه‌های مشارکت ورزشی، به‌طور معناداری بالاتر از متوسط بوده، لذا از وضعیت مطلوبی برخوردار است.

به‌منظور ارزیابی وضعیت انگیزه مشارکت ورزشی ورزشکاران رشته‌های منتخب ورزشی، از آزمون تی تک نمونه‌ای استفاده گردید. همان‌گونه که در جدول ۱ ملاحظه می‌شود، وضعیت انگیزه مشارکت ورزشی برابر با ۲/۵ و میانگین مورد انتظار برابر با ۲ بود. مقدار آماره تی برابر با ۵۰/۳۹۲ و سطح معناداری ۰/۰۰۱ گزارش شد ($P < 0/05$). از آن‌جا که مقدار تی در سطح خطای کمتر از ۰/۰۵ معنادار بود، و هم‌چنین میانگین تجربی بیشتر از میانگین نظری می‌باشد، لذا

جدول ۱. آزمون تی تک نمونه‌ای ارزیابی انگیزه مشارکت ورزشی ورزشکاران رشته‌های منتخب ورزشی

متغیر	تعداد	میانگین تجربی	انحراف استاندارد	آماره تی	درجه آزادی	سطح معناداری
مشارکت کلی	۲۲۲	۲/۵	-۰/۳۱۲۵۹	۵۰/۳۹۲	۲۲۱	۰/۰۰۱
گروه‌گرایی	۲۵۳	۲/۵	-۰/۴۶۷۱۹	۳۵/۱۶۷	۲۵۲	۰/۰۰۱
آمدگی	۲۵۵	۲/۵	-۰/۴۱۱۱۲	۴۲/۵۶۴	۲۵۴	۰/۰۰۱
تخلیه انرژی	۲۵۲	۲/۴	-۰/۴۱۸۷۱	۳۴/۹۳۴	۲۵۵	۰/۰۰۱
عوامل موقعیتی	۲۵۷	۲/۶	-۰/۴۱۲۴۱	۴۴/۴۹۳	۲۵۶	۰/۰۰۱
بهبود مهارت	۲۵۵	۲/۵	-۰/۴۶۶۵۷	۶۶/۲۶۲	۲۵۴	۰/۰۰۱
دوست‌یابی	۲۵۷	۲/۶	-۰/۴۱۸۸۱	۴۵/۴۰۲	۲۵۶	۰/۰۰۱
تفریح و سرگرمی	۲۶۲	۲/۴	-۰/۴۴۱۹۰	۳۴/۷۰۷	۲۶۱	۰/۰۰۱
موقعیت (پیشرفت)	۲۵۸	۲/۶	-۰/۳۹۳۳۱	۴۵/۵۳۵	۲۵۷	۰/۰۰۱

*میانگین نظری برابر با ۲ در نظر گرفته شده است.

جدول ۲. آزمون تی تک نمونه‌ای ارزیابی رضایتمندی ورزشکاران

متغیر	تعداد	میانگین تجربی	انحراف استاندارد	آماره t	درجه آزادی	سطح معناداری
رضایت از عملکرد تیمی	۲۶۲	۵/۴۹	۱/۳۳	۱۸/۲۱	۲۶۱	۰/۰۰۱
رضایت از عملکرد فردی	۲۶۴	۵/۵۳	۱/۳۴	۱۸/۵۲	۲۶۳	۰/۰۰۱
رضایت از رفتار و تعامل شخصی	۲۶۰	۵/۸۱	۱/۲۴	۲۳/۵۶	۲۵۹	۰/۰۰۱
رضایت از آموزش و تمرین	۲۵۹	۵/۶۶	۱/۳۳	۲۳/۰۸	۲۵۸	۰/۰۰۱
رضایت کلی	۲۵۱	۵/۶۵	۱/۱۴	۲۲/۹۹	۲۵۰	۰/۰۰۱

*میانگین نظری برابر با ۴ در نظر گرفته شده است.

منتخب ورزشی، به‌طور معناداری بالاتر از متوسط بوده است. بنابراین می‌توان گفت وضعیت تمامی ابعاد رضایتمندی ورزشکاران، به‌طور معناداری بالاتر از متوسط می‌باشد. برای بررسی رابطه بین مؤلفه‌های انگیزه مشارکت ورزشی با رضایتمندی ورزشکاران رشته‌های منتخب ورزشی شهر کامیاران از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شده است.

همان‌گونه که در جدول ۲ ملاحظه می‌شود، وضعیت رضایتمندی ورزشکاران برابر با ۵/۶۵ و میانگین مورد انتظار برابر با ۴ بود. مقدار آماره تی برابر با ۲۲/۹۹ و سطح معناداری ۰/۰۰۱ گزارش شد ($P < ۰/۰۵$). از آن‌جا که مقدار تی در سطح خطای کمتر از ۰/۰۵ معنادار بود، هم‌چنین از آن‌جا که میانگین تجربی بیشتر از میانگین نظری می‌باشد، لذا نتیجه گرفته می‌شود وضعیت رضایتمندی ورزشکاران رشته‌های

جدول ۳. ضرایب همبستگی ساده بین مؤلفه‌های انگیزه مشارکت ورزشی با رضایتمندی ورزشکاران

۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
								۱
							۰/۸۳**	مشارکت کلی
							۰/۶۵**	موفقیت (پیشرفت)
						۰/۳۲**	۰/۴۵**	گروه‌گرایی
					۱	۰/۷۴**	۰/۵۳**	تخلیه انرژی
				۱	۰/۴۳**	۰/۳۱**	۰/۶۴**	آمادگی
			۱	۰/۳۳**	۰/۳۹**	۰/۳۵**	۰/۴۰**	عوامل موقعیتی
		۱	۰/۴۳**	۰/۳۹**	۰/۳۲**	۰/۵۳**	۰/۵۵**	بهبود مهارت
	۱	۰/۴۹**	۰/۴۳**	۰/۳۷**	۰/۴۹**	۰/۵۶**	۰/۵۸**	دوست‌یابی
۱	۰/۴۰**	۰/۳۲**	۰/۳۷**	۰/۵۶**	۰/۵۴**	۰/۳۶**	۰/۴۸**	تفریح و سرگرمی
۰/۴۳**	۰/۴۳**	۰/۳۹**	۰/۵۷**	۰/۳۹**	۰/۴۴**	۰/۳۴**	۰/۴۵**	رضایت کلی

** همبستگی در سطح ۱ درصد معنادار است (دوطرفه) * همبستگی در سطح ۵ درصد معنادار است (دوطرفه)

معناداری دارند. برای تعیین تأثیر هر یک از مؤلفه‌های انگیزه مشارکت ورزشی به عنوان متغیرهای پیش‌بین با رضایتمندی ورزشکاران به عنوان متغیر ملاک، همه متغیرها در معادله رگرسیون وارد شدند که نتایج آن در جدول زیر ارائه شده است.

نتایج جدول بالا نشان می‌دهد که مشارکت ($F=۰/۶۰$)، موفقیت ($F=۰/۴۵$)، گروه‌گرایی ($F=۰/۳۴$)، تخلیه انرژی ($F=۰/۴۴$)، آمادگی ($F=۰/۳۹$)، عوامل موقعیتی ($F=۰/۵۷$)، بهبود مهارت ($F=۰/۳۹$)، دوست‌یابی ($F=۰/۴۳$) و تفریح و سرگرمی ($F=۰/۴۳$) با رضایتمندی ورزشکاران رابطه مثبت و

جدول ۴. تحلیل‌های رگرسیون چندگانه همزمان بین متغیرهای پیش‌بین و ملاک

منبع واریانس	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	F	سطح معنادار	ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده	خطای استاندارد
رگرسیون	۲۳۲۴۳/۷۸۱	۸	۲۹۰۵/۴۷۳	۱۹/۰۹۰	۰/۰۰۱	۰/۶۵۲	۰/۴۰۳	۱۲/۳۳
باقیمانده	۳۱۳۵۲/۹۹۱	۲۰۶	۱۵۲/۱۹۹				R^2	
کل	۵۴۵۹۶/۷۷۲	۲۱۴					۰/۴۲۶	

می‌شود ($R^2 = 0/403$)، با توجه به معنادار بودن رگرسیون معادله پیش‌بینی در جدول زیر ارائه گردیده است.

بر اساس این نتایج میزان F مشاهده شده ($P \leq 0/001$) در سطح معنادار است و ۰/۴۰ واریانس مربوط به رضایتمندی ورزشکاران به وسیله مؤلفه‌های انگیزه مشارکت ورزشی تبیین

جدول ۵. ضرائب معادله پیش‌بینی رضایتمندی ورزشکاران از طریق مؤلفه‌های انگیزه مشارکت ورزشی

مدل	ضرائب بی	خطای معیار	ضرائب معیار بتا	تی	معناداری
مقدار ثابت	-۱/۹۵۰	۵/۵۷۳		-۰/۲۵۸	۰/۷۹۷
موفقیت (پیشرفت)	۰/۱۱۰	۰/۴۳۶	۰/۰۱۹	۰/۲۵۲	۰/۸۰۱
گروه‌گرایی	۰/۵۶۲	۰/۹۰۰	۰/۰۴۲	۰/۶۲۵	۰/۵۳۳
آمدگی	۰/۶۶۱	۰/۸۹۶	۰/۰۵۰	۰/۷۳۸	۰/۴۶۱
تخلیه انرژی	۰/۸۱۳	۰/۵۳۲	۰/۱۰۸	۱/۵۲۷	۰/۱۲۸
عوامل موقعیتی	۴/۰۹۶	۰/۷۱۸	۰/۳۶۶	۵/۷۰۴	۰/۰۰۱
بهبود مهارت	۰/۶۵۹	۰/۹۲۶	۰/۰۵۰	۰/۷۱۱	۰/۴۷۸
دوست‌یابی	۰/۹۷۴	۰/۷۳۴	۰/۱۰۵	۱/۳۲۷	۰/۱۸۶
تفریح و سرگرمی	۱/۷۱۲	۰/۹۷۰	۰/۱۳۰	۱/۷۶۵	۰/۰۷۹

شود مقدار ۴/۰۹۶ بر نمره فرد در رضایتمندی ورزشکاران اضافه می‌شود.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از پژوهش حاضر، بررسی ارتباط انگیزه مشارکت ورزشی و رضایتمندی ورزشکاران رشته‌های منتخب ورزشی شهر کامیاران بود. نتایج بررسی مطلوب بودن میزان انگیزه مشارکت ورزشی ورزشکاران رشته‌های منتخب ورزشی شهر کامیاران نشان داد وضعیت انگیزه مشارکت ورزشی، به‌طور معناداری بالاتر از متوسط بوده است. بررسی وضعیت

ضرائب رگرسیون هر یک از مؤلفه‌های انگیزه مشارکت ورزشی به عنوان متغیر پیش‌بین نشان می‌دهد تنها مؤلفه عوامل موقعیتی ($P \leq 0/001$) می‌تواند واریانس متغیر ملاک یعنی رضایتمندی ورزشکاران را به صورت معنادار تبیین کنند. ضریب تأثیر عوامل موقعیتی ($\beta = 4/096$) با توجه به آماره تی نشان می‌دهد که عوامل موقعیتی با اطمینان ۰/۹۹ می‌تواند تغییرات مربوط به رضایتمندی ورزشکاران را پیش‌بینی کند. این ضریب تأثیر مثبت است و معنای آن این است که اگر یک واحد اضافه

رضایتمندی نیز تأثیر مثبت داشته و آن را افزایش خواهد داد و در تحلیل چرایی عدم همسویی نیز با توجه به اینکه در پژوهش‌های غیر همسو از نمونه‌های متفاوت نسبت به پژوهش حاضر، (شمسی و همکاران (۲۰۱۵) از نمونه قشر جوانان ورزشکار و اندرید و همکاران (۲۰۰۶) از نمونه یک رشته خاص ورزشی استفاده نموده‌اند)، هم‌چنین تعداد کمتر نمونه در پژوهش‌های غیر همسو نسبت به تعداد نمونه در پژوهش حاضر و شرایط ورزشکاران و سطح فعالیت ورزشی آنان در پژوهش غیرهمسو، می‌تواند بر نتایج تأثیر گذاشته باشد، لذا می‌توان نمونه‌های متفاوت و شرایط خاص ورزشکاران را توجیه‌کننده این موضوع دانست.

بررسی مطلوب بودن میزان رضایتمندی ورزشکاران رشته‌های منتخب ورزشی شهر کامیاران نشان داد وضعیت تمامی مؤلفه‌های رضایتمندی ورزشکاران رشته‌های منتخب ورزشی، به‌طور معناداری بالاتر از متوسط می‌باشد. نتایج حاصل همسو با پژوهش‌های عرب‌جبل‌عامل (۲۰۰۹)، محدث و همکاران (۲۰۱۱) و نیزام‌بین و همکاران (۲۰۰۹) و هم‌چنین غیر همسو با پژوهش خوش‌پیام (۲۰۱۲) می‌باشد. بیتسوس و تئودوراکس (۲۰۰۳) در پژوهشی روی بازیکنان تیم‌های هندبال کشور یونان نشان دادند، رضایتمندی ورزشکاران از رفتار و تعامل شخصی با مربی در اولویت قرار دارد. محدث و همکاران (۲۰۱۱) نیز در پژوهشی با عنوان سبک رهبری مربیان و رضایتمندی ورزشکاران حرفه‌ای ایران به این نتیجه رسیدند میزان رضایتمندی مطلوب بوده، و در میان ابعاد رضایتمندی ورزشکاران، رضایت از رفتار و تعامل شخصی در اولویت قرار دارد. هم‌چنین قربانی و همکاران (۲۰۱۴) در پژوهشی با عنوان رابطه بین جو انگیزشی و رضایتمندی بازیکنان لیگ برتر فوتبال تهران اظهار داشتند علی‌رغم وجود تفاوت معنادار میان ابعاد چهارگانه رضایتمندی ورزشکاران، میانگین وضعیت

مؤلفه‌های انگیزه مشارکت ورزشی نیز نشان می‌دهد وضعیت تمامی مؤلفه‌های انگیزه مشارکت ورزشی، به‌طور معناداری بالاتر از متوسط بوده، لذا از وضعیت مطلوبی برخوردار است. نتایج حاصل همسو با پژوهش‌های فولادیان و همکاران (۲۰۰۹)، قره و همکاران (۲۰۱۰)، آرمندپور و همکاران (۲۰۱۳)، قدرت‌نما و حیدری‌نژاد (۲۰۱۳)، بونامن و موسینو (۲۰۰۱)، کاکلار و همکاران (۲۰۰۹) و هم‌چنین غیر همسو با پژوهش‌های شمسی و همکاران (۲۰۱۵) و اندرید و همکاران (۲۰۰۶) می‌باشد. میلر و همکاران^۱ (۱۹۹۲) در پژوهش خود اظهار داشتند میان مؤلفه‌های انگیزه مشارکت ورزشی تفاوت معناداری وجود نداشته و وضعیت انگیزه مشارکت را مطلوب گزارش نمودند. آرمندپور و همکاران (۲۰۱۳) نیز در پژوهشی با عنوان عوامل انگیزشی شرکت در رشته کشتی در میان کشتی‌گیران رده‌های سنی به این نتیجه رسیدند، تفاوت معناداری میان نمونه‌های پژوهش از لحاظ انگیزه مشارکت ورزشی مشاهده نشده و مطلوب بودن وضعیت انگیزه مشارکت ورزشی را گزارش نمودند. در تحلیل نتایج حاصل این‌گونه می‌توان گفت توجه و شناخت مربیان نسبت به هشت خرده‌مقیاس انگیزه مشارکت ورزشی، می‌تواند موجب افزایش انگیزه مشارکت ورزشی شده و سبب جذب بیشتر افراد به سمت ورزش و تداوم فعالیت ورزشی باشد، بنابراین مربیان می‌توانند ضمن افزایش اطلاعات خود در زمینه انگیزه مشارکت ورزشی و انجام اقدامات مرتبط در این راستا، امکان مطلوبیت هر چه بیشتر این متغیر را میان ورزشکاران افزایش دهند. نتایج به‌دست آمده نشان می‌دهد وضعیت انگیزه مشارکت ورزشی از حد متوسط بالاتر بوده و این نشان‌دهنده توجه و اهمیت زیاد مؤلفه‌های انگیزه مشارکت در میان ورزشکاران رشته‌های منتخب ورزشی بوده و احتمالاً بر

رضایتمندی بالاتر از حد متوسط بوده و رضایت ورزشکاران از رفتار و تعامل شخصی مربی بیشتر بود. در تحلیل نتایج حاصل می‌توان گفت توجه به ابعاد رضایتمندی ورزشکاران توسط مربی نقش به‌سزایی در میزان رضایتمندی ورزشکاران دارد. اولویت رضایتمندی ورزشکاران از رفتار و تعامل شخصی، اهمیت کنش‌های رفتاری و شیوه برخورد مربیان را در تأمین رضایتمندی ورزشکاران نشان می‌دهد. بنابراین، مربیان می‌توانند با توجه به ابعاد رضایتمندی، موجب افزایش رضایت ورزشکاران شوند. با توجه به نتایج این فرضیه، رضایت از رفتار و تعامل شخصی و سپس رضایت از آموزش و تمرین قرار گرفته‌اند، بنابراین مربیان باید با افزایش شناخت خود از بازیکنان، حمایت و پشتیبانی از آن‌ها، رفتارهای صادقانه و محبت‌آمیز و قدردانی به موقع و مناسب از آن‌ها و نیز با بکارگیری تخصص و توانایی‌های خود در زمینه آموزش و تمرین تکنیک‌ها، تاکتیک‌ها و استراتژی‌های ماهرانه، ضمن بهبود عملکرد فردی و تیمی، سبب ایجاد رضایت در ورزشکاران شوند. رضایت ورزشکار از آموزش و تمرین، نشان دهنده اهمیت دانش فنی و توانایی تخصصی مربی در بهبود سطح عملکرد ورزشکار و تأثیر مستقیم آن بر رضایتمندی ورزشکار است که این امر به پیشرفت و بهبود تیم و رضایتمندی از عملکرد تیمی منجر می‌شود و در تحلیل چرایی عدم همسویی نیز با توجه به اینکه در پژوهش‌های غیر همسو از نمونه‌های متفاوت نسبت به پژوهش حاضر، (خوش‌پیام ۲۰۱۲) از نمونه یک تیم حاضر در لیگ برتر کشوری و بیتوس و تئودوراکس (۲۰۰۳) از نمونه یک رشته ورزشی ملی خارجی استفاده نموده‌اند، هم‌چنین شرایط ورزشکاران و سطح فعالیت ورزشی آنان و تعداد کمتر نمونه در پژوهش‌های غیر همسو نسبت به تعداد نمونه در پژوهش حاضر، می‌تواند بر نتایج تأثیر گذاشته باشد، لذا می‌توان نمونه‌های متفاوت و شرایط خاص

ورزشکاران در پژوهش غیرهمسو را توجیه‌کننده این موضوع دانست. بررسی ارتباط بین مؤلفه‌های انگیزه مشارکت ورزشی و رضایتمندی ورزشکاران رشته‌های منتخب ورزشی شهر کامیاران با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون نشان داد تمامی مؤلفه‌های انگیزه مشارکت ورزشی با رضایتمندی ورزشکاران رابطه مثبت و معناداری دارند. در تحلیل نتایج حاصل می‌توان گفت هر یک از مؤلفه‌های انگیزه مشارکت ورزشی بر میزان رضایتمندی ورزشکاران تأثیر مستقیم داشته و می‌توانند با تأثیرگذاری بر آن‌ها موجب افزایش و ارتقای رضایتمندی ورزشکاران شود، هم‌چنین نشان‌دهنده این است که احتمالاً هر یک از هشت خرده‌مقیاس انگیزه مشارکت ورزشی می‌توانند بر میزان رضایتمندی ورزشکاران تأثیر داشته باشند. توجه به این ارتباط نیز می‌تواند نویدبخش افزایش تداوم و استمرار حضور ورزشکاران به فعالیت‌های ورزشی و ارتقای انگیزه مشارکت ورزشی و در راستای افزایش رضایت ورزشکاران باشد. این مورد نیز که آیا انگیزه مشارکت ورزشی قابلیت پیش‌بینی میزان رضایتمندی ورزشکاران رشته‌های منتخب ورزشی را دارد، با توجه به معنادار بودن رگرسیون معادله پیش‌بینی، ضرائب رگرسیون هر یک از مؤلفه‌های مشارکت ورزشی به عنوان متغیر پیش‌بین نشان داد تنها مؤلفه عوامل موقعیتی از مؤلفه‌های انگیزه مشارکت ورزشی می‌تواند واریانس متغیر ملاک یعنی رضایتمندی ورزشکاران را به صورت معنادار تبیین کند. به‌صورتی که عوامل موقعیتی با اطمینان ۹۹ درصد می‌تواند تغییرات مربوط به رضایتمندی ورزشکاران را پیش‌بینی کند.

در تحلیل نتایج حاصل این‌گونه می‌توان گفت احتمالاً در عوامل موقعیتی ویژگی‌ها و خصوصیات نرفته است که توجه به آن‌ها مانند وسایل و تجهیزات استاندارد مرتبط با رشته ورزشی، حمایت و خواسته والدین ورزشکاران برای ادامه فعالیت ورزشی، علاقه

ورزش و در ادامه نیز علاقه استفاده از امکانات و تجهیزات و وسایل ورزشی می‌تواند در اولویت‌های بعدی قرار گیرند. خواکین^۶ (۲۰۰۶) معتقد است رابطه منفی مربی - ورزشکار، موجب بروز استرس و شکل-گیری نگرش‌های منفی نسبت به رقابت و موفقیت در ورزشکاران شده و همچنین باعث بروز استرس بین فردی و تضعیف روحیه رقابتی ورزشکاران می‌شود. بنابراین زمانی که ورزشکاران احساس کنند مربیان به فکر آن‌ها بوده و در راستای افزایش رضایتمندی، به عوامل موقعیتی توجه دارند و خواسته‌های آنان را درک می‌کند و برای نیازها و ارزش‌ها و علائق آنان احترام قائل هستند و نسبت به مشکلات و خواسته-های ورزشکاران آگاهی دارند و رفتار مطلوب و تعامل شخصی با ورزشکار برقرار می‌کنند رضایتمندی بیشتری خواهند داشت. پس باید توجه به عوامل موقعیتی و ایجاد رابطه مثبت و دوستانه مربی - ورزشکار توسط مربیان و دست‌اندرکاران ورزشی بیشتر لحاظ شده و آگاهی مربیان و... در این زمینه افزایش یابد تا بتوانند پیرامون کسب رضایتمندی بیشتر ورزشکاران اقدامات لازم را مبذول دارند. آگاهی از روش‌های ارضای نیازهای عاطفی ورزشکار و ایجاد محیط دوستانه به رضایتمندی ورزشکار منجر و در نتیجه، سبب تعادل و آرامش روانی و اثربخشی وی در ورزش می‌شود. اگر چه شناخت همه ابعاد رضایتمندی ورزشکار، به‌طور مستقیم و دقیق، کار آسانی نیست، اما آگاهی از این جنبه‌های رفتاری، به مربیان کمک می‌کند با تمرین و آموزش رفتارهای مطلوب و تعاملات شخصی، گامی اساسی در حفظ و ثبات روانی ورزشکاران بردارند. توصیه می‌شود پژوهش‌های دیگری برای شناخت اثرات سایر متغیرها که به صورت متغیرهای مداخله‌ای (ویژگی‌های شخصیتی، موفقیت شغلی، اخلاق حرفه‌ای، کارآمدی مربیان،

به مربی و ایفای نقش حساس مربی به خوبی و... می‌تواند زمینه رضایت بیشتر را فراهم و تا حدود زیادی مسیر رضایت ورزشکاران را پیش‌بینی کند. به عقیده روبن فراست^۱ (۱۹۰۷) مربیان محور اصلی در رضایتمندی ورزشکاران بوده و رکن مهم تیم‌های ورزشی به‌شمار می‌روند. مربی به عنوان یک سازمان-دهنده قوی و زیربنای هر پیشرفت مطرح است. مربیان به دنبال ایجاد شرایطی هستند که به وسیله آن، ورزشکار حداکثر فرصت را برای موفقیت داشته باشد. سرمونز^۲ (۲۰۰۴) بیان می‌کند، نقش مربی، مهم ترین عامل تأمین‌کننده رضایتمندی در ورزشکاران است. هانگ و هامفریس^۳ (۲۰۱۲) نیز در خصوص نقش امکانات و تجهیزات در ورزش اظهار می‌دارند افرادی که به امکانات ورزشی دسترسی آسان دارند، انگیزه مشارکت بالاتری در فعالیت‌های ورزشی دارند، پاول و همکاران^۴ (۲۰۰۴) دسترسی به امکانات ورزشی را از عوامل مهم مشارکت در ورزش بیان می‌کنند. دالمن و لیوایز^۵ (۲۰۱۰) نیز نقش خانواده را در مشارکت ورزشی، تأثیرگذار می‌دانند. با توجه به اینکه نقش عوامل موقعیتی در انگیزه مشارکت ورزشی شامل نقش والدین و دوستان ورزشکار در راستای ادامه فعالیت ورزشی، نقش مربی و ایجاد روابط دوستانه با ورزشکار و علاقه به استفاده از تجهیزات، امکانات و وسایل ورزشی توسط ورزشکار را در بر می‌گیرد، به عقیده پژوهشگران و با نظر به شرایط جامعه هدف و نتایج به‌دست آمده، احتمال اینکه نقش مربی و ایجاد روابط دوستانه با ورزشکار بتواند بسیار اثرگذارتر از سایر موارد مرتبط با عوامل موقعیتی باشد، محتمل به‌نظر می‌رسد و سپس نقش والدین و دوستان برای استمرار فعالیت بدنی و انجام

1. Roben Frast
2. Sermons
3. Huang & Humphreys
4. Powell et al
5. Dollman & Lewis

رضایتمندی ورزشکاران اهتمام داشته و در جهت بهبود مطلوبیت انگیزه مشارکت ورزشی و افزایش سطح رضایتمندی ورزشکاران مبادرت ورزند تا شاهد توسعه و استمرار فعالیت ورزشی، مطلوبیت انگیزه مشارکت ورزشی و افزایش رضایتمندی ورزشکاران بوده و زمینه انجام فعالیت‌های ورزشی، تداوم و استمرار ورزش فراهم گردد. بنابراین، استفاده از یافته‌ها و نتایج پژوهش حاضر می‌تواند اطلاعات جدید و مناسبی در راستای انگیزه مشارکت ورزشی، استمرار فعالیت‌بدنی و ارتقای رضایتمندی ورزشکاران به مربیان ورزشی، معلمان ورزش و خود ورزشکاران ارائه نماید و می‌توان استفاده از یافته‌ها را نیز حتی به والدین ورزشکاران توصیه کرد. آنچه که می‌دانستیم، تأثیرگذاری انگیزه مشارکت ورزشی بر رضایتمندی ورزشکاران و ارتباط مهم و اساسی این دو متغیر، که قابل تصور نیز بود و با توجه به اینکه انگیزه مشارکت ورزشی و رضایتمندی دارای اهمیت فراوانی در ورزش هستند، لذا یافته‌های این پژوهش اهمیت نقش انگیزه مشارکت ورزشی در میزان رضایتمندی ورزشکاران را نشان می‌دهد و مربیان ورزشی و دست‌اندرکاران ورزش، می‌توانند با استفاده از یافته‌های این پژوهش در راستای انگیزه مشارکت ورزشی و رضایتمندی ورزشکاران، ضمن افزایش اطلاعات خود در این زمینه، اقدامات کاربردی را نیز به تناسب انجام دهند.

تعهد، هوش هیجانی، سبک رهبری) بر رضایتمندی ورزشکاران تأثیر دارند انجام گیرد و یا اثر این متغیرها کنترل شود.

با توجه به نتایج پژوهش، عوامل موقعیتی از مؤلفه‌های انگیزه مشارکت ورزشی می‌تواند تغییرات مربوط به رضایتمندی را تبیین کند، از این رو پیشنهاد می‌گردد؛ نقش عوامل موقعیتی در تیم‌های ورزشی برجسته و شرایط مرتبط با عوامل موقعیتی، مهیا تا زمینه رضایتمندی ورزشکاران فراهم شده و بالاتر برود. همچنین در پژوهشی سایر عوامل اثرگذار بر رضایتمندی ورزشکاران از قبیل؛ شیوه‌های رهبری مربیان، سبک قدرت مربیان و حمایت‌های (مالی، شغلی، شرایط تمرین ورزشی، مسابقه و...) و مقایسه آنها در رشته‌های تیمی و انفرادی و بر مبنای جنسیت انجام شود. توصیه می‌شود پژوهش‌های دیگری برای تعیین رابطه بین انگیزه مشارکت ورزشی و رضایتمندی ورزشکاران با تاکید بر نقش تعدیل‌کننده انگیزه پیشرفت انجام گیرد. در نتیجه ضرورت دارد مباحث مرتبط با عوامل موقعیتی در راستای افزایش، ارتقاء و پیش‌بینی رضایتمندی ورزشکاران مورد توجه و دقت قرار گیرد. با توجه به ارتباط تأثیرگذار انگیزه مشارکت ورزشی و رضایتمندی ورزشکاران، مربیان و دست‌اندرکاران ورزش باید نسبت به با اهمیت جلوه دادن مؤلفه‌های انگیزه مشارکت ورزشی و ابعاد

منابع

1. Andrade, A., Salguero, A., & Marquez, S. (2006). Motives for sports participation in brazilian swimmers. *Fitness & Performance Journal*, 5(6), 363-369.
2. Arab Jabal Amel, S. (2009). The relationship between leadership styles and athletes satisfaction Golestan Province. Abstract Sports Management Master's Thesis, Faculty of Physical Education and Sport Sciences. University of North. In Persian
3. Armandpoor, I., Azimirad, J., & Negarestani, H. (2013). Motivational factors participate in wrestling among different age Rdh-Hay wrestlers of Kermanshah. *Journal of growing and learning exercises*, 12, 83-98. In Persian
4. Beirami, S. (2008). Compare barriers affecting sports participation of high school students in Isfahan and Urmia. University of Isfahan. In Persian.

5. Bounaman.R., & Mussino, C. (2001). participation Motivation in Italian youth sport. the Sport Psychologist, 9.
6. Caglar, E., Hülya, A. F., & Deliceoglu, G. (2009). Does participation motivation of youth soccer players change with regard to their perceived ability. Ovidius University Annals, 9, 18-21.
7. Chelladurai , P., & Riemer , H. (1988). Measurement of leadership in sport.
8. Cunningham, G. B., & Kwon, H. (2003). The theory of planned behavior and intentions to attend a sport event. Sport Management Review, 6, 127-145.
9. Deci, E. L., & Ryan, R. M. (1985). Intrinsic motivation and self-determination in human behavior.
10. Dollman., & Lewis, R. (2010). The impact of socioeconomic position on sport participation among South Australian youth. Journal of Science and Medicine in Sport, 1(1), 318-322.
11. Eslami, A., Mahmoudi, A., Khabiri, M., & NajafianRazavi, S. (2013). The role of socioeconomic status (SES) in motivating citizen participation in sport-recreation. Journal of Applied Sport Management, 2. In Persian
12. Eys, M. A., Hardi, J., Carron, A. V., & Beauchamp, M. R. (2003). The Relationship between Task Cohesion and Competitive State Anxiety. Journal of Sport and Exercise Psychology, 25(1), 54-67.
13. Foladeian, J., Sohrabi, M., Atarzadeh Hosaini, S., & Farsi, A. (2009). Comparison of Sport Orientation (extreme sports) athletes in individual and team motivation and its relation to sports participation. Journal of Sports Sciences, 22. In Persian
14. Gareth, W., Jones, K. S., Mackay, & Derek, M. P. (2006). Participation Motivation in Martial Artists in the West Midlands Region of England. Journal of Sports Science and Medicine. Journal of Sports Science and Medicine, 5, 28-34.
15. Gharah, M., Tavakoli, M., Mohammadi, J., & Arabnarmi, Z. (2010). Students regularly participate in physical activity compared motivational factors (based on gender and self-efficacy). Journal of Sports Sciences, 25. In Persian
16. Ghorbani, M., RamezaniNejad, R., AmirNjad, S., & Hosaini Keshtan, M. (2014). Relationship bitwin between Motivational climate and satisfaction of Tehran's futsal Premier League players. Journal of Research in Sport Management and motor behavior, 8(4), 135-148. In Persian
17. Ghodrat Nama, A., & HeadariNejad, S. (2013). The relationship between sports participation motivation martyr Chamran University Student athletes with physical activity. Journal of Sport Management, 18. In Persian
18. Hashemi Chashmi, Z., Farokhi, A., Zamani, L., & Gravand, N. (2010). Compare male and female athletes motivate student participation in physical activity and its relationship to self. Journal of Motor Behavior and Psychology of Sport, 7. In Persian
19. Huang, H., Brad R, & Humphreys. (2012). Sports participation and happiness: Evidence from US micro data. Journal of Economic Psychology, 33, 776-793.
20. Joaquin, D. J. (2006). The Sport Psychologist's Handbook, A Guide for Sport-Specific Performance Enhancement. John wiley & Sons Ltd, the Atrium, Southern Gate, chichester, West Sussex(England).
21. Khoosh Paiam, M. (2012). Relationship satisfaction and organizational citizenship behavior of the Iranian Basketball Super League players. University Gilan, Faculty of Physical Education and Sport Sciences. In Persian
22. Maghsodi, H., Hadavi, F., & Tondnevis, F. (2012). Analytical comparison of current status of human resources in Intramural program of Iranian univercities with situation of ten years ago. Journal of Sport Management Review, 4(15), 94.
23. Mohades, F., RamezaniNejad, R., Khabiri, M., & KazemNejad, A. (2011). The relationship between leadership styles of coaches and professional athletes satisfaction. Journal of Sports Sciences, 29, 125-140. In Persian

25. Naozari, V., & Bostani, H. (2014). Decision relationship among coaches with satisfaction and burnout Premier League men's basketball and women's. *Journal of Sport Management*, 1, 31-38. In Persian
26. Nazarudin, H. (2009). Coaching leadership styles and athlete satisfaction among Malaysian university basketball team. *Research Journal of International Studies*, 9, 4-11.
27. Nizam bin Hj, M., Omar Fauzee, M. S., Jamalis, M., Kim Geok, S., & Din, A. (2009). Coaching leadership styles and athlete satisfaction among Malaysian university basketball team. *Research journal of international studies*, 4-11.
28. NoorBakhsh, M., & Mazarei, E. (2006). Comparing the motivation of students and student athletes in their sports-oriented physical activity and its relationship to. *Journal Olympic*, 14(2), 31-42. In Persian
29. Powell, L. M., Sandy, S., & Frank, C. (2004). The relationship between community physical activity setting and race, ethnicity and socioeconomic status. *Journal of Evidence – Based Preventive Medicine*, 1(2), 135-144.
30. RamezaniNejad, R., Hosaini Keshtan, M., & Ehsani, M. (2010). The relationship between leadership styles of coaches and team cohesion Premier League Iran. *Journal Olympic*, 18(1), 7-18. In Persian
31. Shamsi, A., Soltan Hosaini, M., & Rouhani, M. (2015). Clarifying the role of socialization factors in the development of youth sports participation (Case study: Isfahan). *Journal of Sport Management*, 28, 71-78. In Persian

استناد به مقاله

مرادی، و. حاتمی، خ. و مرادی، ج. (۱۳۹۶). ارتباط انگیزه مشارکت ورزشی و رضایتمندی ورزشکاران رشته‌های منتخب ورزشی. *مجله مطالعات روان‌شناسی ورزشی*، شماره ۱۹، ص. ۴۳-۵۶. شناسه دیجیتال: 10.22089/spsyj.2017.2551.1264

Moradi, V., Hatami, Kh., and Moradi, J. (2017). Relationship between Sports Participation Motivation and Satisfaction of Sports Selected Fields. *Journal of Sport Psychology Studies*, 19; Pp: 43-56. In Persian. Doi: 10.22089/spsyj.2017.2551.1264